

Sprawa C-10/22

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

5 stycznia 2022 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Tribunale ordinario di Roma (Włochy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

5 stycznia 2022 r.

Strona powodowa:

Liberi editori e autori (LEA)

Strona pozwana:

Jamendo SA

REPUBBLICA ITALIANA

TRIBUNALE ORDINARIO DI ROMA

**SEZIONE XVII SPECIALIZZATA IN MATERIA DI IMPRESA (sąd
w Rzymie, izba XVII gospodarcza)**

[...]

wydał następujące

**POSTANOWIENIE W PRZEDMIOCIE WYSTĄPIENIA Z WNIOSKIEM
O WYDANIE ORZECZENIA W TRYBIE PREJUDYCJALNYM w trybie
przyspieszonym**

(art. 267 TFUE i art. 105 regulaminu postępowania przed Trybunałem)

w sprawie [...]

między

LEA – LIBERI EDITORI E AUTORI [...],

będącej stroną powodową,

przeciwko

JAMENDO SA [...] z siedzibą w [Luksemburgu] [...],

będącej stroną pozwaną

PRZEDMIOT SPORU

- 1 LEA jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, to znaczy jednym z podmiotów uprawnionych do pośrednictwa w zakresie praw autorskich we Włoszech zgodnie z art. 180 ustawy o prawie autorskim nr 633 z 1941 r., i w związku z tym pełni funkcję pełnomocnika w zakresie zarządzania prawami autorskimi swoich członków i promocji tych praw oraz realizuje zadanie pobierania związanych z tym dochodów. LEA zarządza na zasadzie wyłączności – bezpośrednio oraz na podstawie umów o reprezentacji zawartych z niezależnymi podmiotami zarządzającymi i organizacjami zbiorowego zarządzania, w tym spoza Unii Europejskiej – prawami autorskimi około 39 000 autorów i wydawców, w tym ponad 22 000 włoskich autorów i wydawców. W odniesieniu do niniejszego postępowania otrzymane pełnomocnictwo obejmuje również pobieranie wszelkich opłat wynikających z zawartych umów licencji na nadawanie muzyki tła w obiektach handlowych za pomocą tzw. „in-store radio”.
- 2 JAMENDO jest niezależnym podmiotem zarządzającym prawami autorskimi, podlegającym prawu luksemburskiemu i działającym we Włoszech od 2004 r., którego celem jest łączenie artystów i miłośników muzyki z całego świata, aby stworzyć międzynarodową społeczność muzyki niezależnej. Jamendo Music umożliwia dostęp do szerokiego katalogu, zawierającego ponad 700 000 utworów udostępnionych przez ponad 45 000 artystów z ponad 150 krajów. Utwory muzyczne mogą być pobierane i słuchane nieodpłatnie do użytku osobistego ze strony internetowej Jamendo zgodnie z warunkami stosowanych licencji, a część muzycznego katalogu cyfrowego jest udostępniana również do celów komercyjnych, jeżeli podmioty praw autorskich zezwoliły na takie wykorzystanie.
- 3 LEA wniosła do tutejszego sądu powództwo o zaniechanie przez JAMENDO jej działalności, poprzedzające powództwo co do istoty, ze względu na to, że prowadzona we Włoszech przez pozwaną działalność w zakresie zarządzania prawami autorskimi jest bezprawna, ponieważ:
 - JAMENDO nie jest wpisana do wykazu podmiotów uprawnionych do zarządzania prawami autorskimi we Włoszech;
 - JAMENDO nie spełnia szczególnych wymogów przewidzianych w decreto legislativo (dekrecie ustawodawczym) nr 35/2017

(transponującym dyrektywę 2014/26/UE w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi);

- JAMENDO nie przesłała Ministero delle telecomunicazioni (ministerstwu telekomunikacji) obowiązkowego powiadomienia o rozpoczęciu działalności zgodnie z art. 8 wspomnianego decreto legislativo nr 35/2017.

LEA wnosi zatem o nakazanie JAMENDO zaprzestania prowadzenia przez nią działalności gospodarczej we Włoszech, nałożenie kary na wypadek nieprzestrzegania nakazu w wysokości 20 000 EUR dziennie oraz o nakazanie opublikowania postanowienia o nakazaniu zaprzestania działalności w trzech głównych dziennikach krajowych.

4 JAMENDO wzięła udział w postępowaniu w przedmiocie środków zabezpieczających, powołując się na wykładnię przepisów prawa włoskiego zgodną z przepisami dyrektywy 2014/26/UE, która przewiduje, że podmiot praw autorskich i praw pokrewnych do utworów muzycznych może swobodnie powierzyć zarządzanie swoimi prawami autorskimi organizacji zbiorowego zarządzania lub niezależnemu podmiotowi zarządzającemu. Dyrektywa wskazuje bowiem jako podmioty uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania prawami autorskimi dwie różne kategorie podmiotów, które są określone i zdefiniowane w art. 3 dyrektywy:

- **organizacja zbiorowego zarządzania (zwana dalej „OZZ”)** oznacza każdą organizację upoważnioną „z mocy prawa lub w drodze powierzenia, licencji lub innego uzgodnienia umownego do zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w imieniu więcej niż jednego podmiotu uprawnionego, dla zbiorowej korzyści tych podmiotów uprawnionych, a zarządzanie tymi prawami stanowi jej jedyny lub główny przedmiot działalności, i która spełnia jedno lub oba następujące kryteria: i) należy do jej członków lub jest przez nich kontrolowana; ii) jest organizacją nienastawioną na zysk”; a

- **niezależny podmiot zarządzający (zwany dalej „NPZ”)** oznacza każdą organizację upoważnioną „z mocy prawa lub w drodze powierzenia, licencji lub innego uzgodnienia umownego do zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w imieniu więcej niż jednego podmiotu uprawnionego, dla zbiorowej korzyści tych podmiotów uprawnionych, a zarządzanie tymi prawami stanowi jej jedyny lub główny przedmiot działalności, i która: i) nie należy do podmiotów uprawnionych ani nie podlega ich kontroli bezpośrednio lub pośrednio, w całości lub części; oraz ii) jest organizacją nastawioną na zysk”.

5 JAMENDO podnosi okoliczność, że przy dokonywaniu transpozycji prawa wspólnotowego włoski ustawodawca nie przyznał prawidłowo niezależnym podmiotom zarządzającym praw przewidzianych w dyrektywie. Artykuł 180

ustawy o prawie autorskim – na którego treść nie ma wpływu dekret transponujący dyrektywę – nadal stanowi bowiem, że jedynymi podmiotami uprawnionymi do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania prawami autorskimi są SIAE i OZZ, bez wyraźnego odniesienia do NPZ. Przepisy krajowe wykluczają zatem, by NPZ mogły prowadzić we Włoszech działalność w zakresie zarządzania prawami autorskimi, pozostawiając im jedynie możliwość zawierania umów z SIAE lub w każdym razie z uprawnionymi OZZ.

- 6 JAMENDO podniosła pomocniczo, że jej działalność nie wchodzi w zakres zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, lecz ich bezpośredniego zarządzania, powołując się zatem na motyw 16 dyrektywy, który wyklucza możliwość włączenia do definicji niezależnych podmiotów zarządzających tych kategorii podmiotów (takich jak wydawcy lub producenci), które udzielają licencji na prawa, które zostały na nie przeniesione na podstawie „indywidualnie” wynegocjowanych umów.

RAMY PRAWNE

- 7 Dyrektywa 2014/26/UE opiera się na przesłance, zgodnie z którą „[n]a rynku wewnętrznym, na którym konkurencja nie jest zakłócona, ochrona innowacji i twórczości intelektualnej sprzyja również inwestowaniu w innowacyjne usługi i produkty” (motyw 1) oraz, w myśl której, „[r]eprezentując podmioty uprawnione mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w innych państwach członkowskich oraz udzielając licencji użytkownikom mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę w innych państwach członkowskich, organizacje zbiorowego zarządzania z siedzibą w Unii powinny mieć możliwość korzystania ze swobód przewidzianych w Traktatach” (motyw 4). W szczególności, powtarzając brzmienie zalecenia Komisji z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie transgranicznego zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi w odniesieniu do legalnych usług muzycznych online (Dz.U. z dnia 21 października 2005 r.) i rozszerzając je na cały sektor utworów chronionych prawem autorskim, art. 5 ust. 2 dyrektywy stanowi: „Podmioty uprawnione mają prawo upoważnić wybraną przez siebie organizację zbiorowego zarządzania do zarządzania prawami, kategoriami praw lub rodzajami utworów oraz innych wybranych przez siebie przedmiotów objętych ochroną, na wybranych przez siebie terytoriach, bez względu na państwo członkowskie, którego obywatelstwo lub przynależność państwową posiadają, państwo członkowskie miejsca zamieszkania lub siedziby organizacji zbiorowego zarządzania albo podmiotu uprawnionego”.
- 8 Dyrektywa wskazuje jako podmioty uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania prawami autorskimi dwie różne kategorie podmiotów i wprowadza ich definicję (art. 3): organizacja zbiorowego zarządzania (OZZ) „oznacza każdą organizację upoważnioną z mocy prawa lub w drodze powierzenia, licencji lub innego uzgodnienia umownego do zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w imieniu więcej niż jednego podmiotu uprawnionego, dla zbiorowej korzyści tych podmiotów uprawnionych,

a zarządzanie tymi prawami stanowi jej jedyny lub główny przedmiot działalności, i która spełnia jedno lub oba następujące kryteria: i) należy do jej członków lub jest przez nich kontrolowana; ii) jest organizacją nienastawioną na zysk;”, a niezależny podmiot zarządzający (NPZ) „oznacza każdą organizację upoważnioną z mocy prawa lub w drodze powierzenia, licencji lub innego uzgodnienia umownego do zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w imieniu więcej niż jednego podmiotu uprawnionego, dla zbiorowej korzyści tych podmiotów uprawnionych, a zarządzanie tymi prawami stanowi jej jedyny lub główny przedmiot działalności, i która: i) nie należy do podmiotów uprawnionych ani nie podlega ich kontroli bezpośrednio lub pośrednio, w całości lub części; oraz ii) jest organizacją nastawioną na zysk”.

- 9 We włoskim systemie prawnym podstawą prawa autorskiego jest ustawa nr 633 z dnia 22 kwietnia 1941 r. [Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio (o ochronie praw autorskich i praw pokrewnych związanych z ich wykonywaniem), GURI nr 166 z dnia 16 lipca 1941 r.], wraz z późniejszymi zmianami.
- 10 W drodze dekretu ustawodawczego nr 35 z dnia 15 marca 2017 r. („dekretu transponującego”) rząd włoski dokonał transpozycji dyrektywy Barnier, pozostawiając zasadniczo bez zmian treść art. 180 ustawy o prawie autorskim, który w rzeczywistości stał na przeszkodzie prawidłowemu stosowaniu dyrektywy Barnier we Włoszech. Monopol Società Italiana degli Autori ed Editori (włoskiego stowarzyszenia autorów i wydawców, zwanego dalej „SIAE”) nadal istniał bowiem w ramach zarządzania prawami autorskimi i nie gwarantowano podmiotowi tych praw swobody wyboru organizacji, której powierzyłby swoje prawa autorskie. W następstwie znacznych wątpliwości, które pojawiły się w wyniku tej niepełnej transpozycji, oraz postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczętego przez Komisję Europejską przeciwko Włochom rząd włoski nadał nowe brzmienie art. 180 ustawy nr 633/1941 w drodze Decreto Legge 16 ottobre 2017, n. 148 recante „Disposizioni urgenti in materia fiscale e finanziaria” (dekretu z mocą ustawy nr 148 z dnia 16 października 2017 r. wprowadzającego pilne przepisy w sprawach podatkowych i finansowych”), rozszerzając zastrzeżenie pierwotnie przewidziane jedynie na rzecz SIAE „na inne organizacje zbiorowego zarządzania, o których mowa w dekrete ustawodawczym nr 35 z dnia 15 marca 2017 r.” (a zatem nie na NPZ). Poniżej przedstawiono obowiązujące brzmienie art. 180 ustawy o prawie autorskim: „[1.] Działalność w zakresie zarządzania, prowadzona w dowolny sposób, bezpośrednio lub pośrednio, jako interwencja, mediacja, pełnomocnictwo, reprezentacja, a także przeniesienie w celu wykonywania praw do przedstawienia, wykonania, recytacji, nadawania, w tym publicznego odtwarzania drogą satelitarną oraz mechanicznego i kinematograficznego odtwarzania chronionych utworów, jest zastrzeżona wyłącznie na rzecz Società italiana degli autori ed editori (SIAE) i innych organizacji zbiorowego zarządzania, o których mowa w decreto legislativo nr 35 z dnia 15 marca 2017 r. [2.] Działalność ta jest prowadzona w celu: 1) udzielenia, na rachunek i w interesie podmiotów uprawnionych, licencji i upoważnień

w zakresie eksploatacji utworów chronionych; 2) pobierania przychodów ze wspomnianych licencji i upoważnień; 3) podziału przychodów między podmioty uprawnione. [3.] Działalność Società italiana degli autori ed editori (S.I.A.E.) jest również wykonywana zgodnie z zasadami określonymi w przepisach państw, w których S.I.A.E. ma zorganizowane przedstawicielstwo. [4.] Wspomniana wyżej wyłączność praw nie narusza uprawnienia autora lub jego następców prawnych do bezpośredniego korzystania z ich praw uznanych w niniejszej ustawie”.

UZASADNIENIE ODESŁANIA PREJUDYCJALNEGO

- 11 Jest wystarczająco jasne, że JAMENDO prowadzi we Włoszech działalność w zakresie zarządzania utworami chronionymi prawem autorskim. Zgodnie bowiem z postanowieniami zawartymi w General Terms of Use Jamendo każdy artysta może opublikować jeden lub więcej swoich utworów muzycznych (pojedyncze utwory lub album) na platformie udostępnionej przez Jamendo, tworząc własne konto artysty i publikując bezpośrednio swoje utwory na platformie Jamendo poprzez kliknięcie na funkcję „upload your music”. Ponadto w chwili przesyłania każdy artysta wybiera dla każdego przesłanego utworu rodzaj licencji Creative Commons, którą zamierza stosować, określając w ten sposób dla każdego utworu prawa, z których mogą korzystać użytkownicy platformy (to znaczy osoby korzystające z usług oferowanych przez Jamendo). Po przesłaniu swojego utworu muzycznego na portal artysta może także postanowić zarejestrować się również w serwisie Jamendo Licensing na platformie cyfrowej, zawierając umowę o rozpowszechnianiu. Po zawarciu umowy artysta może dodać (ręcznie) jeden lub więcej utworów do serwisu Jamendo Licensing i zdecydować, czy będzie uczestniczyć w dostępnych programach handlowych: „In store Program” [licencja na muzykę tła w obiektach handlowych (...)] i „Catalog Program” (licencja na synchronizację muzyki z treściami audiowizualnymi lub na inne projekty multimedialne). Zawierając umowę o rozpowszechnianiu, podmioty praw autorskich gwarantują Jamendo, że nie są zrzeszone w żadnej organizacji zbiorowego zarządzania, ani że nie są związane żadną umową z takimi organizacjami lub z jakimkolwiek przedsiębiorstwem prywatnym (w szczególności z nadawcami, platformami dystrybucyjnymi, producentami lub markami), która to umowa uniemożliwiałaby im korzystanie z programu Jamendo Licensing na świecie, i w związku z tym wybierają niezależne zarządzanie swoimi prawami autorskimi. W ramach programu Jamendo In-Store utwory certyfikowanego artysty zostają włączone do playlist utworzonych przez Jamendo – obecnie 27 – w celu nadawania ich jako muzyki tła w obiektach publicznych („playlisty”).
- 12 Wydaje się zatem, że działalność strony pozwanej nie może być bezpośrednio kwalifikowana jako działalność polegająca na bezpośrednim zarządzaniu, ponieważ JAMENDO, jak sama przyznaje, udziela licencji i sublicencji, pobiera opłaty na podstawie tego, ile razy skorzystano z danego utworu, oraz pobiera wynagrodzenie określone jako procent od uzyskanego dochodu; ponadto umowy, które JAMENDO proponuje osobom zarejestrowanym na jej platformie, nie

wydają się być wynikiem indywidualnych negocjacji; wybór między różnymi możliwościami zawarcia umowy przygotowanymi przez JAMENDO dla osoby zawierającej z nią umowę poprzez różne sposoby sformułowania umowy i zarządzania prawami autorskimi nie podważa adhezyjnego charakteru negocjacji, co stoi na przeszkodzie zakwalifikowaniu poszczególnych umów jako wyniku indywidualnych negocjacji.

- 13 Ponadto sama JAMENDO stwierdza dosłownie, że prowadzi „platformę technologiczną (dostępną w Internecie pod adresem www.jamendo.com), której celem jest rozpowszechnianie i licencjonowanie na całym świecie utworów muzycznych będących własnością niezależnych twórców/artystów”.
- 14 Strony są natomiast zgodne co do tego, że LEA odpowiada ustawowej definicji organizacji zbiorowego zarządzania.
- 15 Bezsporne jest także, że pozwana spółka JAMENDO nie figuruje w wykazie organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnionych zgodnie z art. 5 ust. 1 załącznika A do decyzji nr 396/17/CONS. Nie może ona również uzyskać wpisu do tego wykazu/akredytacji na podstawie przepisów art. 180 ustawy o prawie autorskim.
- 16 Można stwierdzić potencjalne istnienie *fumus boni iuris* na korzyść LEA w zakresie, w jakim działalność wykonywana przez Jamendo jest całkowicie porównywalna z działalnością LEA, w stosunku do której strona pozwana działa w bezpośredniej konkurencji przy braku spełnienia wymogów prawnych, i polega na zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi.
- 17 Jeśli chodzi o *periculum in mora*, zgodnie z utrwalonym stanowiskiem tutejszego sądu istnieje ono *in re ipsa* w każdym przypadku naruszenia praw własności intelektualnej, a instrument w postaci nakazu zaprzestania określonego zachowania jest najbardziej satysfakcjonujący z punktu widzenia interesów podmiotu praw autorskich, a także ogółu, również w świetle znacznej szkody finansowej wyrządzonej systemowi praw autorskich poprzez rozpowszechnianie nielegalnych egzemplarzy utworów lub z naruszeniem szczególnych zasad rządzących tym sektorem.
- 18 W związku z tym pytanie prejudycjalne, dotyczące prawa wspólnotowego, podniesione przez spółkę JAMENDO wydaje się być decydujące: obowiązujące prawo włoskie wyklucza bowiem NPZ z kręgu podmiotów uprawnionych do prowadzenia działalności „w zakresie zarządzania, prowadzonej w dowolny sposób, bezpośrednio lub pośrednio, jako interwencja, mediacja, pełnomocnictwo, reprezentacja, a także przeniesienie w celu wykonywania praw do przedstawienia, wykonania, recytacji, nadawania, w tym publicznego odtwarzania drogą satelitarną oraz mechanicznego i kinematograficznego odtwarzania chronionych utworów”.

STANOWISKO SĄDU ODSYŁAJĄCEGO

- 19 Zdaniem sądu odsyłającego wspomniane pytanie jest zasadne. O ile bowiem prawdą jest, jak utrzymuje LEA, że instrument w postaci dyrektywy pozwala na elastyczną transpozycję do prawa krajowego, o tyle prawdą jest również, że istnieje zasada zgodnej i pełnej transpozycji dyrektywy, ponieważ system ustanowiony przez prawodawcę wspólnotowego jako całość wywołuje skutki harmonizacji, które są właściwe dla celów Unii. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału jedynie częściowa, to znaczy niepełna i nielogiczna transpozycja dyrektywy wspólnotowej stanowi naruszenie prawa wspólnotowego.
- 20 Zadaniem ustawodawcy krajowego w ramach transpozycji było zatem zapewnienie (motyw 7 dyrektywy) *„koordynacji przepisów państw członkowskich dotyczących zarządzania prawami autorskimi oraz mechanizmów udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych dla wykorzystania online w celu zapewnienia równoważnych gwarancji w całej Unii. Z tego też względu podstawę prawną niniejszej dyrektywy powinien stanowić art. 50 ust. 1 TFUE”*. Zdaniem sądu odsyłającego wydaje się jasne, że brak ustanowienia w przepisach krajowych kompetencji i uprawnień przyznanych niezależnym podmiotom zarządzającym (NPZ) lub wyłączenie ich z kręgu podmiotów uprawnionych do zarządzania prawami autorskimi stanowi, choć w ramach swobody uznania w zakresie transpozycji, wybór, którego nie może dokonać ustawodawca krajowy, ponieważ stwarza on bariery w wykonywaniu równoważnych rodzajów działalności gospodarczej na terytorium krajowym w odniesieniu do podmiotów prawa europejskiego, takich jak JAMENDO, utworzonych w innej formie jako niezależne podmioty zarządzające. Sprzeczność tę można również odnaleźć we włoskich przepisach transponujących dyrektywę, w których, z jednej strony, wskazano w art. 4, że *„[p]odmioty praw autorskich mogą powierzyć wybranej przez siebie organizacji zbiorowego zarządzania lub wybranemu przez siebie niezależnemu podmiotowi zarządzającemu zarządzanie ich prawami, odpowiednimi kategoriami lub rodzajami utworów i innymi materiałami chronionymi na wskazanych przez siebie terytoriach, niezależnie od państwa Unii Europejskiej przynależności państwowej, miejsca zamieszkania lub siedziby organizacji zbiorowego zarządzania, niezależnego podmiotu zarządzającego lub podmiotu praw autorskich”*, co oznacza zatem, [że] podmioty praw autorskich mogą powierzyć zarządzanie swoimi prawami bez rozróżnienia OZZ lub NPZ z dowolnego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, podczas gdy z drugiej strony ten sam tekst nie narusza *„przepisów art. 180 ustawy nr 633 z dnia 22 kwietnia 1941 r. w odniesieniu do działalności zarządzania prawami autorskimi”*, który to artykuł ogranicza działalność na terytorium kraju jedynie do SIAE i OZZ. W istocie ustawodawca włoski, dokonując pełnej transpozycji ducha dyrektywy, wprowadził ograniczenie w formie wyjątku, które jest nielogiczne i sprzeczne z zasadami dyrektywy.
- 21 Przepisy krajowe, wynikające z art. 4 ust. 2 dekretu transponującego i z obecnego brzmienia art. 180 ustawy o prawie autorskim, zmienionego w celu dostosowania go do dyrektywy, wykluczają bowiem możliwość działania NPZ we Włoszech,

zobowiązując je do zawierania umów reprezentacji z SIAE lub z OZZ, natomiast zastrzegają możliwość bezpośredniego zarządzania przez podmioty uprawnione.

- 22 Uznanie przez dyrektywę NPZ jako podmiotów, które zgodnie z prawem działają w zakresie zarządzania i pośrednictwa dotyczącego praw autorskich, biorąc pod uwagę, że wspieranie konkurencji jest charakterystyczne dla prawa Unii, powinno wymagać, jako podstawy jakichkolwiek ograniczeń terytorialnych w odniesieniu do działania tych podmiotów, konkretnego uzasadnienia, związanego z jednym z przypadków wyraźnie przewidzianych w prawie Unii. Wiadomo również, że w wielu państwach członkowskich zastrzeżenia ustawowe dotyczące zarządzania prawami autorskimi niemal zniknęły i oprócz OZZ działalność tę mogą prowadzić NPZ, w tym te mające siedzibę w innych państwach członkowskich.
- 23 Podobnie jak OZZ, NPZ są organizacjami upoważnionymi do zarządzania prawami autorskimi na rachunek więcej niż jednego podmiotu uprawnionego, dla zbiorowej korzyści tych podmiotów; o ile różnice strukturalne i funkcjonalne między wspomnianymi podmiotami mogą mieć znaczenie pod względem regulacji działania wewnętrznego i kontroli, o tyle na pierwszy rzut oka nie wydają się istotne dla ewentualnych ograniczeń działalności zarządzania, która jest identyczna z punktu widzenia struktury i polega na nabywaniu uprawnień i udzielaniu licencji oraz powinna być prowadzona w interesie podmiotów uprawnionych.
- 24 W większości przepisów dyrektywy działalność zbiorowego zarządzania prawami jest rozpatrywana łącznie, w dwojakim ujęciu dotyczącym nabywania uprawnień od autorów oraz udzielania licencji użytkownikom, w związku z czym prawo NPZ do działania można by wywnioskować także z motywu 15 dyrektywy, jako następstwo prawa podmiotów uprawnionych do swobodnego powierzania uprawnień również NPZ („Podmioty uprawnione powinny mieć swobodę powierzania zarządzania przysługującymi im prawami niezależnym podmiotom zarządzającym”), zgodnie z podejściem sprzyjającym konkurencji, które cechuje dyrektywę.
- 25 Spełnienie przesłanki *fumus boni iuris* jest zatem w znacznym stopniu uwarunkowane zastosowaniem przepisu prawa krajowego, który wyraża zasadę potencjalnie sprzeczną z transponowanymi przepisami wspólnotowymi.
- 26 Wydaje się, że podniesiona kwestia jest w sposób oczywisty objęta obszarem zainteresowania prawa europejskiego, zarówno dlatego, że cały pojedynczy rynek krajowy, w tym przypadku rynek włoski, z pewnością stanowi istotną część wspólnego rynku, jak i dlatego, że spór toczy się między LEA a organizacją zbiorowego zarządzania, która prowadzi działalność zgodnie z prawem w innych państwach Unii, a przedmiotem tego sporu są usługi w zakresie zarządzania i pośrednictwa, dotyczące praw autorskich, na rzecz autorów włoskich i zagranicznych.

- 27 W przypadku zasadności powyższej kwestii sprawa powinna zostać rozstrzygnięta na podstawie art. 4 ust. 2 dekretu transponującego, który przyznaje podmiotom uprawnionym możliwość powierzenia zarządzania prawami wybranej przez siebie organizacji zbiorowego zarządzania lub wybranemu przez siebie niezależnemu podmiotowi zarządzającemu, utworzonym lub mającym siedzibę w dowolnym państwie członkowskim, lecz bez uwzględnienia odesłania do art. 180 ustawy o prawie autorskim i zawartego w nim zastrzeżenia na rzecz SIAE oraz innych OZZ, a zatem stosownie do przepisu prawa krajowego zgodnego z dyrektywą, a nie poprzez bezpośrednie zastosowanie tejże dyrektywy.
- 28 Kwestia ta ma znaczenie w niniejszej sprawie, gdyż strona powodowa podnosi, iż trwające nadal bezprawne zachowanie pozwanej stanowi podstawę żądania nakazania zaprzestania działalności oraz rozszerzenia żądania odszkodowania również na późniejszy okres.
- 29 Należy zatem ocenić, czy konieczne jest odstępianie od stosowania przepisu krajowego w celu zapewnienia przestrzegania przepisów prawa europejskiego w dziedzinie swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług (art. 49 i 56 TFUE) oraz dyrektywy 2014/26/UE. W tym celu należy skierować do Trybunału sformułowane niżej pytanie prejudycjalne.
- 30 Pytanie ma charakter pilny w rozumieniu art. 105 regulaminu postępowania przed Trybunałem, ponieważ, jak stwierdzono powyżej, działalność JAMENDO jest prowadzona w formalnych ramach bezprawności, w związku z czym w przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie prejudycjalne istniałaby pilna potrzeba wydania nakazu zaprzestania prowadzenia działalności na rzecz LEA.

PYTANIE PREJUDYCJALNE

„Czy dyrektywę 2014/26/UE należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie ustawie krajowej, która zastrzega dostęp do rynku zarządzania prawami autorskimi lub w każdym razie udzielanie licencji użytkownikom jedynie na rzecz podmiotów określonych, zgodnie z definicją zawartą we wspomnianej dyrektywie, jako organizacje zbiorowego zarządzania, wyłączając podmioty określone jako niezależne podmioty zarządzające, utworzone zarówno w tym państwie, jak i w innych państwach członkowskich?”

Z powyższych względów

sąd odsyłający postanawia niezwłocznie przekazać niniejsze postanowienie [...] do sekretariatu Trybunału w celu ewentualnego rozpoznania w trybie przyspieszonym zgodnie z art. 105 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

[...]

Rzym, w dniu 5 stycznia 2022 r.

[...]